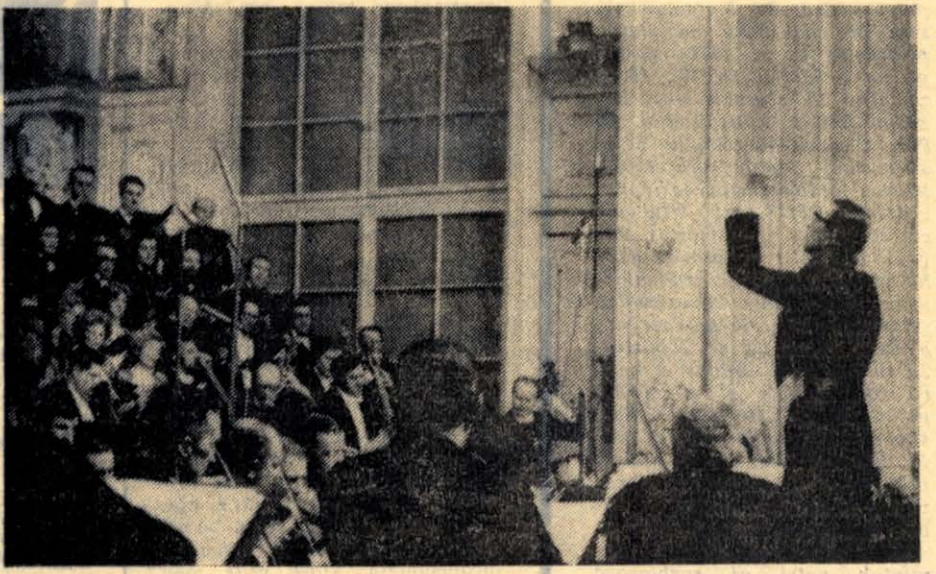

HUDOBNÝ ŽIVOT 74

4. II. 1974
Roč. VI.
Cena 2,— Kčs

2

Minister kultúry SSR Miroslav Válek otvára Rok českej hudby. — Na snímke vpravo — zasl. umelec dr. Ludovít Rajter, zbor a orchester SF pri interpretácii Smetanovej kantáty. Snímka: ČSTK

MINISTER M. VÁLEK A SLOVENSKÁ FILHARMÓNIA OTVORILI ROK ČESKEJ HUDBY

Dňa 13. januára t. r. bola v bratislavskej Redute mimoriadna kultúrna, spoločenská a politická udalosť. Predstavitelia nášho politického, verejného a kultúrneho života sa zúčastnili otvorenia Roku českej hudby. V lóžach a v sieni zasadli predseda vlády SSR prof. Peter Colotka, predseda SNR Ondrej Kľoško, tajomník ÚV KSS doc. L. Pezlár, vedúci tajomník MV KSS Gejza Šlapka, mnohí ministri, predstavitelia kultúrnych inštitúcií, členovia predsedníctva Zväzu slovenských skladateľov, členovia výboru Slovenského hudobného fondu a česká delegácia Zväzu českých hudobných umelcov, ktorí viedol predseda L. Železný. Úvodný prejav k Roku českej hudby predniesol minister kultúry SSR Miroslav Válek.

Orchester Slovenskej filharmónie a Slovenský filharmonický zbor uviedli Smetanovu kantátu Česká píseň, ktorá je vždy zaujímavá vnútornou jednotnosťou harmonického štruktúry. Je to harmonicky vyvážené, kludné hymnické dielo, v ktorom kontrasty v detailoch nesmú narušiť všeobecnú hymničnosť celku. Filharmonické reprodukčné telesá (zbormajster J. M. Dobrodinský) prenikli do tohto klasického skvostu, dirigent dr. Ludovít Rajter skĺbil jednotlivé detaily a vystaval dielo, ktoré vždy skvele korešponduje s vlasteneckou, slávnostnou náladou. Škoda, že zrozumiteľnosť zboru bola takmer minimálna. Textová kráska patrí totiž k najdôležitejším zložkám pri plnej apercpcii diela.

Ďalším číslom slávnostného programu bola Sukova symfonická predhra Praga, dielo vykryštalizovaného majstrovstva, ktoré by sme i po rokoch mohli nazvať skvelou, invenčnou a výrazne oslavnou hudbou. Je to obraz nepremoženej slávy Prahy, oslava jej histórie a možno dodať — i prítomnosti. Skvelí hráči našej filharmónie, mnohí mnohonásobne osvedčení umelci dali tomuto dielu pod Rajtrovým vedením perfektnú podobu.

Vrcholom otváracieho koncertu však bolo uvedenie Dvořákovy VIII. symfónie. Výkon Slovenskej filharmónie by si tu žiadal podrobný estetický rozbor. Rajter maximálne uvoľnil sily a zdravé sebavedomie jednotlivcov i skupín, ale pritom rešpektoval železnú logiku symfonickej stavby. Predovšetkým silne pôsobila vnútorná spojitost tém a sugestívna návaznosť tematických pilierov, z ktorých autor symfóniu buduje. Orchester vybrúsil i miesta najnáročnejšie, čo sa napokon zvlášť nápadne ukázalo v poslednej časti diela. Tak vstup do Roku českej hudby bol nielen manifestáciou troch českých hudobných klasikov, ale i výbornou reprezentáciou Slovenskej filharmónie a jej dirigenta dr. Ludovíta Rajtra. Bol to vstup dobre pripravený, dôstojný a preplnenou koncertnou sieňou i značným aplauzom odmenený.

ZDENKO NOVÁČEK

Pražské zasadnutie

Dňa 21. januára t. r. zasadla v Klube architektov Československý výbor Zväzu skladateľov, ktorý jednak hodnotil niektoré minulé akcie, ale predovšetkým posúdil najvýznamnejšie akcie oboch národných zväzov pre rok 1974. Pri tejto príležitosti vytyčoval mnohé spoločné akcie, ako je Rok českej hudby, 30. výročie SNP a pod. Československý výbor konštatoval, že v popredí práce musí stáť snaha o novú tvorbu, o maximálne mobilizovanie všetkých tvorivých síl. Pri tejto príležitosti pozitívne hodnotil i výsledky nedávnej fondovej súťaže k 30. výročiu SNP. Ďalej analyzoval zahraničné styky v roku 1974: v súvislosti s touto problematikou posúdili sa nové námety, ktoré prišli od partnerských zväzov socialistických štátov. Orgán navrhol vhodné propagovanie tvorby socialistických štátov v rámci našich koncertných možností. V súvislosti s touto problematikou prijal i niekoľko konkrétnych opatrení. V obsiahlej diskusii sa hovorilo najmä o formách výchovej členstva, o koordinácii rôznych umeleckých súťaží, o príprave teoretického seminára k Roku českej hudby a tretieho seminára mladých kritikov a muzikológov v Moravanoch. Slovenskí členovia tohto výboru sa súčasne oboznámili s prípravou Prehliadky novej českej tvorby, ktorá bude v marci t. r. Zasadnutie viedol podpredseda ZSS dr. Zdenko Nováček, CSC.

PREJAV MINISTRA KULTÚRY SSR PRI OTVORENÍ ROKU ČESKEJ HUDBY

Vážení súdruhovia, vážení prítomní!

Slávnostným koncertom Slovenskej filharmónie otvárame dnes Rok českej hudby.

Výročia významných českých hudobných skladateľov, Smetanu, Dvořáka, Suka, Janáčka, Nedbala a ďalších, ktoré si tohto roku pripomíname, tvoria zaiste vhodný rámec pre podujatie, koncipované tak starostlivo a s takou láskou ako je to, na ktorého začiatku sa zúčastňujeme.

Nejde iba o hold slávnej ére českej kultúrnej minulosti, hoci ako by bola významná a dôležitá pre český umelecký, spoločenský a politický život uplynulých rokov. Nejde ani o púhy prejav úcty k tvorivému génu českého ľudu. Ide predovšetkým o uvedomelý dotyk so živým prúdom umenia sprevádzajúceho generáciu za generáciou, žijúceho v nás organicky prítomného v slovenskom kultúrnom povedomí, nepochybne aspoň do tej miery, ak nie väčšmi, do akej je toto

umenie súčasťou umeleckej pokladnice ľudstva. Nemyslím, že by som mohol volať diskusiu, ak si dovoľím tvrdiť, že dnešok slovenskej hudby je v istom zmysle slova motivovaný českou hudobnou históriou. Kto presne vyskúma, naľko obrodzujúca a inšpirujúca je sila umenia, aké hlboké a zložitú je príbuzenstvo tvorivého ducha našich národov?

Ak sa dielo spomínaných českých hudobných tvorcov stalo do značnej miery majetkom širokých ľudových vrstiev, nie je to iba dokladom toho, ako hlboko je zakorenené v národnej tradícii, ako dokonale zodpovedá emocionálnemu ustrojeniu českého a slovenského človeka, je to aj záluha tridsaťročnej praxe kultúrnej politiky socialistického štátu, zásluha aspoň v tom zmysle, že uvedomele a koncepcne akcentuje živé aspekty tejto vynikajúcej hudobnej tradície, že ich sprítomňuje a zakotvuje v našom umeleckom dnešku.

Riaditeľ ČF, zaslužilý umelec Jiri Pauer o

Českej filharmónii a jej najbližšej perspektíve

Vstupujeme do Roku českej hudby a je preto prirodzené, že Česká filharmónia so všetkými svojimi zložkami — Česká filharmónia, Pražský filharmonicý zbor, Smetanovo kvarteto, České no neto, sólisti, Kühnov detský zbor — považuje si za povinnosť prispieť dôstojným spôsobom k tejto oslave, ktorú nechce chápať ani trochu formálne, ale ako významnú kultúrno-politickú udalosť. Preto sa hlási Poctou Bedřichovi Smetanovi a Poctou Josefovi Sukovi ma

nifestačne k najvýznamnejším jubileám roku 1974, ale súčasne nezostáva iba pri nich a snaží sa ukázať na tradície českej hudby vo veľkom vývojovom oblúku až po súčasnosť.

Z tohto dôvodu zaradila Česká filharmónia do sezóny 1973/74 viac než 20 diel českých a slovenských súasných skladateľov. Včlenila ich však do dramaturgického plánu nie ako daku pre hliadku, ale v najrôznejších konfrontáciách s veľkými dielami minulosti i s die-

V tomto zmysle má byť Rok českej hudby aj prihlásením sa k takémuto chápaniu kultúrnej tradície, k takejto jej interpretácii, pre našu socialistickú kultúru. Niako osobitne nezdôrazňujeme, aj keď si to pri tejto príležitosti nemôžeme v plnosti neuvedomiť, spätosť českej a slovenskej kultúry, ich spoločný základ, obsah i charakter. Robia to za nás fakty. A v kultúre, umení — čin znamená vždy viac než slovo. Hoci sa v tejto oblasti slovo často menilo na čin, bolo by poľutovaniahodné premieňať činy na slová.

Ako ináč — než podivuhodnou priazňou histórie sa dá nazvať skutočnosť, že Rok českej hudby môžeme sláviť práve v roku 30. výročia Slovenského národného povstania, ktoré svojím zmyslom smerovalo k obnoveniu československej štátnosti, k obnoveniu a renesancii súžitia dvoch bratských národov a svojím dosahom a duchom predznamenovalo socialistickú budúcnosť nového štátu Čechov a Slovákov.

Som presvedčený, že česká hudba nemôže znieť na Slovensku v lepšej a v dôstojnejšej súvislosti, než je táto.

lami ostatnej svetovej moderny, či už máme na mysli Prokofieva, Stravinského, Honeggera, Bartóka, Kodályu, Szymanowského, alebo Šostakoviča, Brittena, Tiščenka, Baida, Bernsteina, Coplanda, Hartmanna a ďalších. Iba v takýchto konfrontáciách možno totiž hodnotiť — aj skutočne preveriť i oceniť.

Budeme usilovať o to, aby sa v tomto duchu niesol celý rok 1974, ktorý má pre Českú filharmóniu dominantu v [Pokračovanie na 3. str.]

Na čom pracujete?

...odpovedá dr. JANA M. TER-
RAYOVÁ, samostatná odborná
pracovníčka Umenovedného
ústavu Slovenskej akadémie
vied, sekcie hudobnej vedy.

V tomto roku vychádza v Gramoklube platňa s inštrumentálnou hudbou 17. a 18. storočia na Slovensku, ktorú sme nahrávali ešte v r. 1970. Ide o výber z Vietorisovho kóde-
dexu, z Pestrého zborníka, zo Zbierky piesní a tancov Anny Szirmay-Keczerovej, z Uhroveckej zbierky a zo Zbierky E. S. Lányiovej. Všetko sa realizovalo na dobových hudobných nástrojoch. ● V spolupráci s doc. dr. J. Minárikom som pre nahrávku na platňu pripravila (v r. 1971) pásmo poézie a hudby zo 17., 18. a začiatku 19. storočia — s názvom Liliom kvití sadila. ● Pre znejúcu antológiu dejín slovenskej hudby, pre edíciu Musica antiqua slovaca vydavateľstva OPUS (prvý titul edície spracoval dr. Rybáříč) som v októbri m. r. pripravila druhú platňu: obsahuje jednodlasnú a viachlasnú vokálnu hudbu, inštrumentálnu hudbu svetiskú a dve umelé piesne ľudostné. Je tu zahrnuté obdobie z konca 16. storočia až po druhú polovicu 18. storočia. Edícia Musica antiqua slovaca plánuje vydanie ešte dvoch platní: pre časť tretej platne pripravujem vokálnu hudbu z obdobia baroka. ● Do rámca oživovania starých hudobných pamiatok patrí aj rozhlasová snímka, uskutočnená na základe transkripcii a výberu z rukopisnej dvojjazyčnej zbierky Vianočných piesní Andreja Kmety (2. pol. 19. stor.). Skladateľ S. Stračina si z nej vybral niekoľko melódii a skomponoval na ne cyklus orchestrálnych skladieb — Pastierske vianoce. Na podnet V. Slujku som do tohto cyklu vybrala a zostavila pastierske scénky. V tejto podobe prezentoval pásmo svojim poslucháčom čs. rozhlas cez vianočné sviatky. ● V posledných rokoch boli všetci pracovníci oddelenia hudobnej histórie sústredení na prácach k antológii dejín slovenskej hudby. Osobne pracujem v hudobnej oblasti, ktorá je na rozhraní hudby umelej a ľudovej. Robím rozpisy repertoárov rukopisných zborníkov inštrumentálnej hudby a rukopisných a tlačných kanonátov od konca 16. stor. do konca 18. storočia — všetko s cieľom, vytvoriť typový a melodický katalóg, ktorý má byť odrazovým mostíkom k ďalšej pracovnej etape.

M. MESÁROŠOVÁ

JIHLAVA 1973

Jihlavská súťaž tvorby pre amatérske spevácke zbory má už svoju dlhoročnú tradíciu. V novembri m. r. prebiehal už jej 16. ročník. Predsedom tohoročnej súťaže bol popredný slovenský odborník pre túto oblasť — zbornajster Slovenskej filharmónie Ján Mária Dobrodinský.

Ako zbornajster najlepšieho slovenského vokálneho telesa sa iste už dlhšie roky zaujímate o novú tvorbu, ktorá pre túto oblasť vzniká v Československu. Predpokladáme, že v Jihlave ste neboli po prvý raz...

Nie, tentokrát to bolo už po štvrtýkrát. Dva ročníky tejto súťaže som absolvoval ako zbornajster telesa predvážajúceho súťažné skladby, tretí raz som prednášal na seminári, ktorý je stálou programovou zložkou tejto súťaže. V tomto roku som zastával funkciu predsedu. Každý ročník jihlavskej súťaže je okrem iného i výbornou príležitosťou pre výmenu skúseností, pretože sa tu stretávajú takmer všetci zbornajstri a vyspelé zborové telesá.

Aká bola úroveň poslednej súťaže?

Jasná otázka, odpovedať na ňu však bude trochu zložitejšie. Do jihlavskej súťaže sa mali skladatelia prihlásiť s takými dielami, ktoré by spĺňali vysoké umelecké kritériá z hľadiska obsahovosti, ktoré by boli zrkadlom svojho tvorcu — profesionála, ktoré však mali sledovať jeden z prvoradých cieľov — dostupnosť amatérskym zborom. Porota však musela s pofutovaním konštatovať, že hoci na jednej strane mali všetky predvedené skladby vysokú ideovú a umeleckú úroveň, na strane druhej temer všetci skladatelia zabudli na adresáta — amatérske spevácke zbory. A tak mnohým z predvedených skladieb chýbal veľmi dôležitý prvok — technická „spievateľnosť“ amatérskymi zborovými telesami. Táto skutočnosť bola zápornou stránkou celej súťaže, ktorá mala za prvoradý cieľ rozšírenie repertoáru amatérskych zborov.

Koľko skladieb zaradených do jihlavskej súťaže pochádzalo z pera slovenských autorov?

Zo 114 skladieb prihlásených do súťaže boli iba dve slovenské. Alfréd Zemanovský skomponoval pre Jihlavu detské zbory s názvom Záračný vozík a Vladimír Kovář zaslal do súťaže skladbu pre miešaný zbor Výkrik. Obe slovenské skladby postúpili až do finále

KOMORNÝ SÚBOR PRI SLOVENSKOM NÁRODNOM DIVADLE, ktorý založili v jeseni r. 1969, pozná naša verejnosť z koncertných vystúpení po Slovensku, z rozhlasu i z televízie, kde sa dosiaľ prezentoval s názvom Camerata slovaca. Tvorí ho 21-člený komorný orchester, zložený z členov orchestra SND a SF, umeleckým vedúcim a dirigentom súboru je dirigent opery SND Viktor Málek. Toto príbojné a umelecky fundované hudobné teleso predstavuje sa bratislavskému publiku v SND, kde hudobne našťudovalo komickú operu Georga Philippa Telemanna (1681—1767) Pimpinone, v réžii M. Fischera, pod taktovkou V. Málka, na scéne P. M. Gábora. V druhej časti tohoto operného večera, ktorého premiéra bola 3. februára uviedol dirigent Z. Košler s režisérom B. Kriškom na scéne L. Vy-

chodila operu B. Bartóka Modrofúzov zá-mok.

Komorný súbor pri SND si vzal do svojej umeleckej náplne malé inštrumentálne, vokálne, hudobno-dramatické, melodramatické a tanečné skladby zo všetkých období a z produkcie svetovej i domácej. Dosiaľ uviedol v rozhlase i televízii diela Bendu, Myslivečka, Stamica, Zimmermanna, Purcella, Scarlattiho, Vivaldiho, Pergolesiho, Cimarosu, Telemanna, Albinoniho, Bibera, Torelliho, Boccheriniho, Rameaua, Lullyho, Händla, Bacha, Glucka, Haydna, Beethovena a ďalších.

Na snímke pohľad na súbor so sólistkou opery SND G. Beňákovou a dirigentom V. Málkom. (ab)

Snímka: M. Lajčáková

a Zemanovského Záračný vozík bol odmenený jednou z cien. Je to vskutku pekný úspech, pretože z vyššie spomínaných príčin porota neudelila ani jednu prvú cenu.

Ktorú zo skladieb uvedených v Jihlave by ste si vybrali do svojej diskotéky, keby bola nahratá na gramoplatňu?

Do diskotéky zatiaľ asi ťažko, pretože na platne tieto skladby neboli nahraté celkom určite. Celú súťaž však nahrával rozhlas, a tak je možné, že si budem môcť znovu vypočuť veľmi vydarený cyklus detských zborov Ilju Hurníka Scény. Táto skladba sa zrodila na podnet tvorivej objednávky jihlavskej súťaže z roku 1972. Scény boli predvedené nesúťažne, ale patrili rozhodne k najkrajším zážitkom z tohoročnej Jihlavy. D. KOVÁŘOVA

●Problémy estetiky a súčas-ný ideologický boj je názov seminára, ktorý dňa 17. XII. m. r. usporiadala — z poverenia Ministerstva školstva — Katedra estetiky a estetické výchovy na FFUK v Bratislave.

● Klaviristka L. Majlingová mala dňa 23. XI. m. r. klavírny recitál v Dome ČSSP v Bratislave. Na programe boli Bartókove, Rachmaninove, Ščedrinove, Slonimského, Cikkerove a Suchoňove skladby.

● Komorný koncert z tvorby českých skladateľov, ktorý usporiadali ZSS 19. XI. m. r., predstavil Moravské kvarteto a M. Boháčová (soprán), klaviristov Z. Kožinu, J. Hálu, B. Pidermanovú a J. Fouska (les-ný roh). Na koncerte odzneli skladby: Jiří Dvořáček — Due per dua, Due rondi per corno e piano, Miloš Vacek — Sona-

ta dramatica per piano, Josef Boháč — Květy jasmínu, Karel Horký — IV. sládkové kvarteto.

● Mestský výbor Národného frontu hl. mesta SSR, Mestský výbor Slovenského zväzu protifašistických bojovníkov, Mestský dom kultúry a osvety, Mestská knižnica, Mestský výbor Maticy slovenskej a Slovenská filharmónia v Bratislave dôstojne oslávili záver Mesiacu československo-sovietskeho priateľstva: dňa 17. decembra 1973 v koncertnej sieni SF usporiadali Slávnostný koncert. Orchester Slovenskej filharmónie dirigoval zaslúžilý umelec Tibor Frešo. Spolupracovníkmi recitátormi E. M. Chalupová a J. Rybárik. Odzneli diela D. Sostakoviča a P. I. Čajkovského. Koncert bol súčasne darom nášho prvého symfonického telesa k Mesiacu priateľstva.

ŠKOLA A HUDBA

Vznešený je cieľ, ku ktorému smerujú snahy učiteľov hudobnej výchovy: priviesť žiakov do čarovného sveta hudby, naučiť ich chápať ju, prežívať, a tým zúšľachťovať si, spríjemňovať cestu životom. Na dosiahnutie tohto cieľa dostávajú učiteľia novú pomocku, a to od autora hodného najväčšej dôvery; je ním Ilja Hurník, v hudobných a pedagogických kruhoch známy skladateľ, klavirista, pedagóg.

Cieľom autora bolo vystať pre deti cestu k lepšiemu chápaniu hudby, a to cestu nie kamenistú, po ktorej sa potýkajú a unavené či unudené sa často vzdávajú ďalšieho pochodu, ale veselú a láskavú, plnú humoru, vtipu a krásnych zážitkov. Zážitkov tým pútavejších a hlbších, čím dlhšie po nej kráčajú, čím zrozumiteľnejšou sa im stáva hudba, čo sa im na tejto ceste prihovára. Pri oboznamovaní s rečou hudby sa autor neopiera o množstvo faktov a hudobných pojmov, z nich používa len najpotrebnejšie. Na prvé miesto kladie zmyslovú skúsenosť — počúvanie hudby, ňou aktivizuje deti a rozvíja ich hudobné myslenie.

Autor vybral bohatý a pestrý hudobný materiál, metodicky usporiadal, pospájal sprievodným slovom a cyklus rozdelil na osem platní. Uvedme ich názvy a stručný obsah:

I. Co umí hudba. Poznávame orchester, ktorého jednotlivé nástroje sa predstavujú príbehmi, často vtipnými melódiami. Dozvedáme sa, čo všetko vie hudba; autor vyvracia úzko chápaný a nesprávny názor, podľa ktorého hudba len supluje iné umenia. — II. Od jedného do sta. Tu sa predstavujú po sólistovi

rozličné druhy komorných súborov, a orchesterov. Autor usmerňuje pozornosť na odlišnú farbu nástrojov a nástrojových skupín. Potom prechádza k vokálnej hudbe: od sólistu-speváka ku zborom; napokon ku spojeniu orchestra so zborom. Vtipná príhoda o klarinete a nazretie do tvorivej práce skladateľa ujasní poslucháčovi, aká dôležitá je skladateľova

dokonalosť. Potom počujeme ukážky v interpretácii vynikajúcich umelcov. Na dokončenie je vtipné rozprávanie o tom, koľko cvičenia a trpezlivosti si vyžaduje bezchybný prednes hudobnej skladby. — VII. Dějiny (1. str.), inspirace (2. str.). Stručná prechádzka od barokového obdobia po dnešok dáva príležitosť poznávať, ako sa hudba časom mení. Au-

tor uvádza najtypickejšie znaky hudobného slohu jednotlivých období. O tom, čo je inšpirácia, a o rozličných podnetoch k tvorbe sa dozvieme z druhej platne. — VIII. Zkouši se (1. str.), malý koncert (2. str.). Poslucháč má zodpovedať na otázky súvisiace s počúvaním predchádzajúcich platní; potom nasledujú hudobné ukážky už bez sprievodného slova — malý koncert.

Ako pomôže tento cyklus skvalitniť počúvanie hudby v ZDS? Ukazuje učiteľ cestu, ako možno s hudobným materiálom citlivo narábať, ako ho sprístupňovať žiakom, a tak ich viesť k pravému hudobnému vnímaniu. Spôsoby použité autorom cyklu môže učiteľ aplikovať na hudobný materiál, ktorý si sám naplánoval na predhrávanie.

Zaradenie celého cyklu do hodín povinnej hudobnej výchovy daktorého ročníka, pravda, nemôžeme odporučiť, veď učiteľ je príliš stiesnený nedostatkom času a viazaný učebnými osnovami. No

v cykle je mnoho úsekov, ktoré môže s učebnými osnovami zladit' a ich predhrávať; také sú napr. pre deviaty ročník časti o výrazových prostriedkoch hudby, o hudobných slohoch, o IX. symfónii L. v. Beethovena. Takéto úseky možno nájsť v cykle aj pre nižšie ročníky.

Na niektorých platniach uvedené vtipné príhody z autorových „Príbehů jedné kapely“ už v najnižších ročníkoch možno použiť na vytváranie úprinného záujmu o hudbu. No najmä v týchto ročníkoch sa musí učiteľ postarať o to, aby český text cyklu neprekážal zrozumiteľnosti; niekde stačí malé vysvetlenie pred počúvaním, inde treba slovenské znenie napísať na tabuľu, aby ľahšie pochopenie textu umožnilo lepšie sústrediť pozornosť na hudbu.

Cyklus možno najlepšie použiť v záujmových krúžkoch počúvania hudby; tu sa môže vypočuť celý cyklus, ale aj tu hlavným činiteľom ostáva učiteľ, on má vytvoriť pred počúvaním potrebnú atmosféru očakávania pekných zážitkov, on usmerňuje rozhovor žiakov o vypočutej časti cyklu, uvádza, ktoré skladby, ak sú v cykle uvedené z nich len úryvky, si obstará a predhrá žiakom celé atď.

Napokon pripomienka: odporúčame nahrat' cyklus na magnetofónovú pásku a tú používať pri predhrávaní; najmä v školách s väčším počtom paralelných tried sa platne rýchlo obohrajú. Má to aj tú výhodu, že pri predhrávaní len určitých úsekov ľahšie ich nájdeme na páske ako na platni a presnejšie nastavíme ich začiatok. Nahrávka, pravda, musí byť kvalitná.

EDITA VIŠŇOVSKÁ

Ilja Hurník: Umění poslouchat hudbu

Vydal Supraphon v spolupráci s Čs. hifi-klubom

voľba najprimeranejších nástrojov a obsadenia. — III. Z čeho se dělá hudba; rytmus. — IV. Melodie, harmonie, polyfonie; dynamika. Tieto dve platne vedú k poznávaniu výrazových prostriedkov hudby, a to opäť prostredníctvom príbehových hudobných ukážok a sprievodného slova. Poznávame rozličné rytmy; počúvame sa do rozličných melódii, ktoré vyvolávajú odlišné pocity; poznávame, že podfarbenie melódie harmóniou ju obohätí, pravda, ak je harmónia voľená s vkusom; počúvaním niekoľkých príkladov si ujasníme pojem polyfónie. Napokon autor usmerňuje pozornosť na dynamiku a jej úlohu v hudbe. — V. Kontrasty. Úlohou tejto platne je objasniť, čo je kontrast v hudbe a akým je účinným nástrojom hudobného výrazu. Poznávame, ako kontrastujú medzi sebou vety symfónie, ale poznávame kontrasty aj v jednej vete. — VI. Jak se musí hrát. Tu sa dozvieme, na čo všetko musí koncertný umelec dbať, aby jeho výkon bol

Interview HŽ s Oldřichom Flosmannom

Pri nedávnej návšteve českého skladateľa Oldřicha Flosmanna (nar. 1925) v Bratislave zaznamenali sme z rozhovoru s umelcom o jeho tvorbe, ale i o problematike našich hudobných kultúr:

V ostatnom čase vyvolalo pozornosť vaše nové dielo — II. husľový koncert, ktorý vám uviedol slávny André Gertler na Pražskej jari 1973...

Môj obdiv k Bartókovej hudobnej reči, ktorý napokon citím aj v niektorých mojich kompozíciách, ma vlastne zbližil s huslistom A. Gertlerom, ktorý si odomňa tento koncert objednal. S Bartókoma ma do istej miery zbližuje expresivnosť a snaha o veľké výrazové možnosti. Z toho aspektu som i môj koncert staval tak, aby si A. Gertler, známym bartókovský interpret „prišiel na svoje“.

Zhovárame sa na pôde Slovenského hudobného fondu... Aký je váš názor na vývoj súčasnej slovenskej hudby?

Nechcem sám hodnotiť vývoj, ale podľa toho, čo poznám z českej či slovenskej hudby, mám dojem, že si naša hudba získava čoraz väčšie uznanie a presvedčuje o kvalitách a diferencovanom spôsobe myslenia jednotlivých tvorcov. Preto sa mi vidí, že treba na vašu otázku odpovedať jednoznačne pozitívne.

Ča by ste návrhli pre lepšie zblíženie a poznanie českej a slovenskej hudobnej kultúry?

Najdôležitejšie je poznávať sa medzi sebou, vzájomne sa informovať, vedieť, čo píšeme — a tak sa dostávať k poznávaniu našej hudby. Občasné hranie našich skladieb nenahradí dobré bratské kontakty a ozajstnú vnútornú radosť zo vzájomného umeleckého poznávania sa. V tejto oblasti sú ešte veľké rezervy.

Slovenské inštitúcie (napr. rozhlas, orchestrálne telesá) začínajú objednávať nové skladby aj u českých autorov. Ako hodnotíte túto iniciatívu?

I to je dobrý príklad pre spoločnú prácu a pre spoločné hodnotenie novej tvorby. Nebolo by márnou investíciou preskúmať situáciu v tejto oblasti: čo sa môže ešte pozitívneho spraviť pre vzájomné hudobné spoznávanie sa. Možno, že by sme dospeli k zaujímavým poznatkom.

■ Vedenie operného a baletného súboru SND začiatkom roku 1974 spresnilo svoje plány do konca sezóny 1973-74 a pre začiatok budúcej sezóny 1974-75. Sled premiér bude takýto: 23. marca **Verdiho Trubadár** pod taktovkou V. Málka a v réžii J. Gyermeka; 20. apríla **Chačaturjanov balet Gajane** v réžii a v choreografii F. M. Jelaňana; 8. júna **Gershwinova opera Porgy a Bess**, ktorú hudobne naštuduje zasl. umelc T. Frešo a pohostinský režisuje G. Lohse z Lipska. K Roku českej hudby pripravili tieto podujatia od 2. — 9. marca **Prehliadka diel českých skladateľov** uvá-

dzaných v SND (Smetana — Predaná nevesta, Dvořák — Rusalka, Nedbal — Z rozprávky do rozprávky, Martinů — Grécke pašie, Janáček — Vec Makropulos); **Koncertné matiné z diel Bedřicha Smetanu** a napokon 9. III. pohostinské vystúpenie **Státneho divadla z Brna s Janáčkovou operou Liška Bystrouška**. Tieto podujatia organizuje SND so Zväzom slovenských skladateľov a Zväzom slovenských dramatických umelcov.

Pre začiatok budúcej divadelnej sezóny chystá sa na 31. augusta slávnostný baletný pro-

gram na počesť 30. výročia SNP, ktorého ústredným bodom bude pôvodný balet zasl. umelca M. Nováka **Balada o strome**. V októbri uvedie opera **Beethovenovu operu Fidelio** a v novembri celostátnu premiéru opery sovietskeho autora **Otara Taktakišviliho Tri životy**. Balet naštuduje pre totohočné BHS **Pygmalion J. Bendu**.

Pokiaľ ide o budúcoročné **Pražské jar**, pripravuje sa zájazd opery SND do Prahy s dvoma profilovými inscenáciami **Hrou o láske a smrti** od nár. umelca J. Cikera a **Janáčkovou operou Vec Makropulos**. (ab)

Hudobné informačné stredisko SHF usporiadalo v dňoch 6. a 7. decembra stretnutie dramaturgov československých symfonických telies. Okrem zástupcov SOČR v Bratislave a Slovenskej filharmónie sa tohoto podujatia zúčastnili dramaturgovia z Ostravy, z Prahy, z Mariánskych Lázní, z Karlových Varov. Pozvaní hostia HIS počas dvoch dní absolvovali program, ktorého ťažisko spočívalo v prezentácii novších symfonických, vokálno-symfonických a koncertantných skladieb slovenských skladateľov, ako i dosiaľ nerealizovaných skladieb venovaných 30. výročiu SNP. V rámci prehrávok odzneli diela J. Cikera, I. Hrušovského, D. Kardoša, J. Kowalského, A. Moyzesa, A. Očenáša, E. Suchoná, T. Salva, J. Sixtu. Mnohé zo skladieb prítomní dramaturgovia vysoko ohodnotili a vyslovili pranie zaradiť ich do repertoáru nimi zastupovaných telies. Najlepším dôkazom vydarenosti akcie bola neformálna, priateľská atmosféra, spokojnosť zúčastnených a všeobecné pranie, aby sa podobné stretnutia v budúcnosti stali tradíciou.

Účastníci stretnutia dramaturgov: E. Drliková (Opus musicum), dr. J. Hlaváček (Čs. rozhlas Praha) a dr. J. Stolařík (Janáčkovia filharmónia, Ostrava).

Snímka: A. Šmotlák

Riaditeľ ČF, zaslužilý umelc Jiri Pauer o

Českej filharmónii a jej najbližšej perspektíve

(Pokračovanie z 1. str.)

Pražskej jari 1974 a na začiatku ďalšej sezóny v hostovaní na festivaloch v Brne a v Bratislave. Rok českej hudby, prirodzene, programovo predznačuje aj veľké zahraničné zájazdy do Rakúska (apríl 1974) a do Japonska (jún 1974) atď.

Sú tu však ešte ciele, ktoré Česká filharmónia sleduje dlhodobo a ktoré nemožno pripísať iba roku 1974, ale na ktoré nemožno ani v tomto roku zabúdať: za všetkých okolností čo najlepšie reprezentovať hudobnú kultúru socialistického Československa, sústavne vytvárať najvýhodnejšie podmienky pre poznáva-

nie najväčších hodnôt hudobných kultúr z bratských socialistických štátov — najmä zo Sovietskeho zväzu — i z ostatných vyspelých zemí, prispievať k výmene týchto hodnôt a k rozvoju stykov — a tak súčasne tiež myslieť na svoje úlohy doma, na svojich verných poslucháčov i na výchovu nového, mladého občianstva.

JIRÍ PAUER

Z tvorby skladateľa — zaslužilého umelca Jiriho Pauera zaznamenávame najnovšie opusy, z rokov 1971—73:

Canto Festivo, slávnostná predhra pre veľký orchester
Canto triste, tri piesne pre stredný hlas a orchester
Trompetina, koncertná skladba pre trúbku a klavír
Koncert pre trúbku a orchester
Symfonický prológ pre veľký orchester
Musica da Concerto pre 13 dychových nástrojov
Ryby a konici, detské zbory s klavírom na slová Fr. Branislava
Labutí pieseň, pre nižší mužský hlas a orchester

Jubileum československej hudobnej agentúry Slovkoncert

V službách socialistickej kultúry

II.

Oblasť zábavno-umeleckej činnosti vždy patrila — a aj v súčasnosti patrí — k najdôležitejším úsekom práce agentúry. Od svojich agentážno-sprostredkovateľských začiatkov a tzv. metodologickej pomoci krajom (spred pätnástich a neskorších rokov) prešla viacerými organizačnými-štruktúrnymi a ideovo-koncepčnými zmenami. Vo svojom jadre vždy slúžila záujmom socialistickej spoločnosti, a keď liberalistické tendencie pred augustom 1968 nevynechali ani túto oblasť činnosti. Škody spáchané v období krízových rokov sa negatívne prejavovali dosť hlboko i v roku 1970/71, až vedenie Slovkoncertu urobilo aj tu opatrenia na ozdravenie celej oblasti zábavných programov.

Pri nedostatkoch a problémoch treba však vidieť i mnohé úspechy a pozitíva: v oblasti azda najmasovejšieho hudobného žánru — v populárnej piesni — sme prostredníctvom dnes už medzinárodne významnej **Bratislavskej lry** dosiahli za jej osem ročníkov taký veľký úspech, o akom sa nikomu ani nesnívalo. Na jej pôdiu sme umelecky reprezentatívnym spôsobom umožnili nielen vznik desiatok nových pesničiek, ale predovšetkým sme

umožnili tvorivú konfrontáciu mladého socialistického umenia s vyspelým tvorivým interpretačným umením okolitého sveta. A čo je najdôležitejšie: naši tvorcovia a interpreti obstáli viac ako čestne a Bratislavská lra sa stala odrazovým mostíkom pre štart tých najlepších medzi európsku či svetovú elitu.

V súčasnosti sa neobmedzujeme iba na bežné sprostredkovanie existujúcich programov, ale na pôde centrálnej dramaturgie vytvárame vlastné, ideovo-umelecky náročné a dramaturgicko-koncepčne premyslené programy, ktoré distribuujeme ako programy vzorové, existujúce v našej centrálnej starostlivosti na základe exkluzívnych zmlúv o spolupráci. Prostredníctvom takto koncipovaných programov máme za sebou početné úspechy aj v zahraničí. I keď pri dovoze zahraničných programov sme nemali vždy šťastnú ruku, zo socialistických krajín sme priviezli úspešné sovietske skupiny ako Veselí chlapci, Spievajúce gitary, Bieloruskí pesničkári a iné, z BER súbory Mladost a skupinu Emila Dimitrova, z PER súbory NO TO CO, Beml-bek, z NDR Freda Frohberga, Siegrida Walendyho a Puhdys, Jürgena Waltera, ako

aj úspešnú revue Tancujeme storočiami. Stálymi hosťami na slovenských pódioch sú programy českých umelcov, popredných mien — K. Gott, E. Pilarová, H. Vondráčková, V. Špinarová a mnohé ďalšie.

ČINNOST HUDBOŇÍKOV Z POVOLANIA

Ako sme už uviedli, v zmysle zákona č. 81 starostlivosť o činnosť hudobníkov z povolania prešla do Koncertnej a divadelnej kancelárie. Tak dostali hudobníci z povolania jednotného zamestnávateľa.

Po vyriešení všetkých administratívno-technických, pracovnoprávných a do- dávatelsko-odberateľských vzťahov zaviedol sa pracovný systém hlavne v otázkach plánovania a zostavovania hudobných súborov. V roku 1962 vyšla odborová organizácia s iniciatívou vyčleniť činnosť hudobníkov z povolania z KDK a s požiadavkou zriadiť pre túto oblasť samostatný podnik, ktorý by bol schopný celú problematiku riešiť k spokojnosti. Výmerom ministra kultúry SSR vznikol 1. 1. 1969 samostatný podnik pod názvom Slovtón. Po poldruharočnej

Z PRODUKCIE PANTONU

Vydavateľstvo PANTON pripravilo pre pulty našich predajní s notami niekoľko zväzkov, ktoré opäť spestria ich výber. Niektoré z nich poslúžia poslucháčom umeleckých škôl, ktorým do bežného repertoáru ešte chýba súčasná domáca skladba.

Prvé dva zväzky sú určené klaviristom. **Sonatina C dur Ivana Režáča** (vznikla v roku 1959) je príťažlivá sympatickou, dobre znejúcou klavírnou sadzbou. Poslucháči konzervatórií si na nej vycibria zmysel pre pekný a priehladný klavírny tón, zrozumiteľné frázovanie a rytmickú pregnantnosť. Z troch častí (Molto allegro, con brio; Larghetto; Allegretto amabile) je interpretačne azda najvdámejšia posledná, ktorá okrem pôžitku z posluchu dobre vybudovanej rýchlej časti priniesie i úžitok po stránke technickej — vyžaduje totiž maximálnu elasticnosť oboch rúk.

Vyspelejších klaviristov by mohol zaujať ďalší zväzok kolekcie — **Sonáta Václava Dobiáša**. Vznikla v roku 1940 s venovaním Jaroslavovi Krombholcovi, ktorý ju v tom istom roku po prvý raz uviedol na pódium. V roku 1973 autor podrobil Sonátu revízií. Bude vyhovovať tým interpretom, ktorí majú zmysel pre polytonálnu a atonálnu skladbu, Dobiáš stavia proti sebe komplikované rytmy v rýchlosti tempe (trioly, kvintoly i vyššie), skladba preto predpokladá zrelého, technicky i muzikálne vyspelého hráča. 17-minútová Sonáta má tri časti: Allegro; Moderato; Allegro molto.

Concertino Jaroslava Podešvu je určené pre neveľmi tradičné komorné zoskupenie — dvojce huslí a klavír. Skladba bola skomponovaná v roku 1972 a ocenená v jubilejnej súťaži Českého hudobného fondu. Podešva venoval Concertino „Svým mladým priateľom — poslucháčom konservatóre v Ostrave“, to znamená, že v nej opäť nájdú výborný materiál pre obohatenie repertoáru aj ostatní rovesníci a kolegovia ostravských konzervatoristov. Violino I. a Violino II. predstavuje naozaj iba partitúrové označenie, pretože v skutočnosti obaja huslisti i klaviristi majú v Concertine rovnaké právo na uplatnenie svojej technickej pripravenosti i hudobnej vyspelosti.

V revízií profesora Josefa Chuchru vychádza v PANTONE ďalšia skladba pre inštrumentalistov, ktorí na aktivitu vydavateľstiev čakajú ako jedni z najnetrepezlivejších — pre violončelistov. Je to opäť sonátové dielo (**Sonáta pre violončelo a klavír**) **Lubora Bárta**. Napísal ju koncom roku 1971 ako svoju poslednú komornú skladbu. Aj táto bola pocenená cenou v jubilejnej súťaži Českého hudobného fondu. V troch častiach — Allegretto; Lento; Allegro vigoroso — autor vystihol a využil všetky melodické a technické možnosti a danosti tohoto sláčikového nástroja, bude to teda pre čelistov iste vítaný prírastok do komorného repertoáru. Sonáta vyžaduje rutinovaneho a skúseného klaviristu.

DAGMAR KOVÁŘOVÁ

činnosti tejto organizácie došlo znovu v auguste 1970 k zrušeniu Slovtónu a k opätovnému začleneniu činnosti hudobníkov z povolania do Slovkoncertu.

ZAHRANIČNO-AGENTÁŽNA ČINNOST

Osobitné postavenie v činnosti Slovkoncertu za uplynulých 15 rokov má jeho zahranično-agentážna činnosť. Nie azda pre jej osobitné, samostatné zameranie v rámci Slovkoncertu, pretože, naopak, i táto činnosť nadväzuje na základné ciele kultúrnej politiky Slovkoncertu — postaviť umeleckú činnosť (koncertnú i zábavno-umeleckú) do služieb rozvoja národnej a socialistickej kultúry doma a upevňovať vzťahy najmä so socialistickými krajinami ako i krajinami nesocialistickými najmä cestou výmeny kultúrnych hodnôt a uplatňovaním nášho socialistického umenia v zahraničí. Do roku 1969 však Slovkoncert zahraničnú činnosť samostatne nevykonával, ale bol odkázaný na sprostredkovanie vývozu a importu jedine na Pragokoncert, dovtedy jedinú monopolnú agentúru pre celú republiku. Až federatívne usporiadanie ČSSR zabezpečilo i v tejto oblasti významný obrát k pozitívnejším podmienkam i výsledkom.

Výmer ministra kultúry SSR z r. 1969 stanovuje, že Slovkoncert je oprávnený zabezpečovať kultúrne styky so zahraničím v hudobnej a divadelnej oblasti na komerčnej báze, realizuje túto činnosť podľa zákona č. 81/1957 Zb. a zákona č. 82/1957 Zb. a podľa osobitných noriem (Dokončenie na 4. str.)

Poslucháčovi si Slovenský komorný orchester (um. ved. B. Warchal) získal hneď úvodným Vivaldiho Concertom grossom d mol op. 3, č. 11 z „L'Estro armonico“, ktoré (až na malé detaily) sa nieslo v citlivom vybrúsení a premyslení celej koncepcie, nehovoriac o perfektnéj technike. Nielen v tejto skladbe, ale i v ostatných programových číslach som mala dojem, že „warchalovci“ prerastajú do ďalšieho umeleckého štádia. Neraz ostré sláčiky sa pomaly z hry vytrácajú, stávajú sa mäkkšími, tón nadobúda väčšie farebné spektrum a umelci sa snažia o premyslenejšiu — zaokrúhlenejšiu — stavebnú líniu. Odzrkadľilo sa to najmä v pomalých častiach, ktorých interpretačné stvárnenie v starej hudbe je veľmi náročné a podľa nív sa často určuje i kvalitou umelcov. Albinoniho Koncert pre hoboje a orchester d mol, op. 9, č. 2 hral Jozef Hanušovský, člen SF v Bratislave. Jeho prejav bol decentný — vládne pekným, vyrovnaným tónom, žiaľ, nevyužil všetky technické a výrazové možnosti nástroja. Hoci Albinoniho koncert nepatrí k vrcholným dielam autora, predsa by bolo možné umeleckým podaním dokresliť a podčiarknuť niektoré pasáže. A navyše — nežný tón hoboja sa často strácal v priestore, na komorné koncerty priveľkej sály Reduty. Podobne by sa dalo hovoriť aj o Bachovom Koncerte pre čembalo a komorný orchester f mol. Tu bola najväčšia chyba v samotnom nástroji, ktorý na prvom koncerte viac „klepotal“, než hral, a v druhý večer bolo možné na ňom iba hrať, no ťažko hovoriť o možnosti pre umeleckú kreáciu čembalistu. Vari najväčší obdiv si zaslúžil významný európsky čembalista Hans Pischner, ktorý sa podujal hrať na takom nekvalitnom nástroji. Bachov koncert prekvapuje krásnymi melódickými nápadmi, ojedinelým riešením pomalej vety — postavenej práve na čembalovom sóle s pizicatickým sprievodom. Žiaľ, ani sólista, ani súbor nemohli za takýchto technických ťažkostí predviesť dielo s dokonalosťou, na akú sme u nich zvyknutí.

Vrcholom večera bola druhá polovica programu, v ktorom uviedol Slovenský komorný orchester dve Concerta grossa č. 7 a č. 12 z op. 6 od Georga Friedricha Händla: do detailov prepracované vety, premyslená stavebná a výrazová koncepcia rýchlych, ale ešte väčšmi pomalých častí, nesúcich sa majestátne, ale bez ťažkostí, dôstojne, s eleganciou a kultivovanosťou výrazu.

E. ČARSKA

29.—30. XI. 1973

Koncert orchestra SF bol dramaturgicky zaujímavý hlavne málo známym Concertom pre klavír a orchester D dur op. 13 Benjamina Brittena, zariadeným do programu pri príležitosti 60. výročia narodenia skladateľa. Toto rané skladateľovo dielo (koncert vznikol r. 1938, revidovaný bol 1945) je formovo netradičné, obsahujúce štyri náladovo kontrastné časti. Britten, sám dobrý klavirista, skomponoval náročné, na technické, fyzické i výrazové dispozície interpreta, na disciplínu v súhre náročné, no „klaviristické“ dielo, čo interpret najmä taký skúsený ako Klára Havlíková, ocení. Svoj part mala starostlivo a precízne pripravený, tak isto dirigent Ladislav Slovák viedol Slovenskú filharmóniu skúseným gestom. Snáď by si interpretácia predsa len bola vyžadovala väčšie dynamické a náladové kontrasty, väčšiu diferencovanosť klavírneho tónu a uvoľnenejší prejav.

Jubilantom večera bol i Aram Chačaturian, ktorého Slávnostná poéma zaznela pri príležitosti jeho 70. narodenín. Je to dielo vznosné, ako vyplýva už z názvu, jeho melódický materiál obsahuje rôznorodé prvky, folklórne i populárne, kladie na dirigenta a orchester, hlavne po rytmickej stránke, nemalé požiadavky, po výrazovej stránke je hudbou jednoznačne slávnostnou, optimistickou.

Siedma symfónia d mol, op. 70 Antonína Dvořáka je pravým profilom skladateľa v jeho tvorivom zápale, bohatstvo invencie, inštrumentácie a zmysle pre absolútne formy. Slovákovej interpretácii nechýbal zdravý rozlet a celistvosť diela i prepracovanie detailov vyzneli rovnako presvedčivo. Orchester hral celý večer mimoriadne čisto bez rušivých intonačných a rytmických kazov, no hlavne v Dvořákovom mohol ukázať tieto svoje prednosti.

V. ŽITNÁ

Sympatický mladý anglický dirigent Christopher Seaman je už pozoruhodnou a vyhranenou umeleckou osobnosťou. Jeho temperament inklinuje k iskrovosti a tak na jeho výkonoch upútava v prvom rade zmysel pre živý rytmus, ktorý je zárukou presvedčivého predvedenia. Melódie modeluje dynamicky — s citom pre vrcholenie a uvoľňovanie ich napätia. Seamanova interpretácia neunavuje ani pri prípadnom viacnásobnom opakovaní tematických nástupov. Jeho bohaté disponovaná tvorivá interpretačná fantázia nachádza prakticky v každej hudobnej fráze vhodný priestor pre sebauplatnenie. Seamanov zmysel pre presné kreslenie detailov pri súčasnom postihnutí celkovej stavebnej línie uplatnil sa v plnej miere pri podaní punktualistickej inštrumentácie Bachovho Ricercaru, uvedenom pri príležitosti 90. výročia narodenia Antona Webera. Táto náročná skladba patrila nielen ku skvelým dramatickým, ale vďaka pohotovosti hráčov, ich technickej zdatnosti a dirigentovej mravenčej práci i k významným umeleckým prínosom abonementných podujatí SF. Sila nesporného Seamanovho talentu slávila svoj triumf aj v troch orchestrálnych skicách „More“ od Clauða Debussyho. Pri všetkej strhujúcej bezprostrednosti mala úroveň Seamanovho podania punc seriózneho a vyváženého zreleho prístupu.

Je to už dávno, čo sme na pódiu SF privítali vynikajúceho klaviristu prof. Dietera Zechlina z NDR. Jeho umenie v poslednom čase prenikalo k nám iba ak prostredníctvom znamenitých gramofónových nahrávok predovšetkým Beethovenovho diela. Aj na svojom bratislavskom vystúpení interpretoval Beethovena: jeho 1. koncert pre klavír a orchester C dur, op. 15. Zechlin je vynikajúcim hudobným architektom. Z pomerne precízne modelovaných detailov v hierarchii jeho tvorivého zámeru stojí na prvom mieste účinok a pevná výstavba celku. Tieto momenty výdatne uplatňoval najmä v prvých dvoch častiach koncertu.

13.—14. XII. 1973

SF dirigoval rakúsky dirigent Carl Melles. Určité sklamanie pripravila absencia skladby „Lontano“ od G. Ligetiho. Takto sa dramaturgickým prínosom stalo iba ak uvedenie kantáty Rinaldo pre tenor, mužský zbor a orchester na text J. W. Goetheho, op. 50 Johanna Brahmsa. Určitou kuriozitou v porovnaní s doterajšou praxou bolo prizvanie Pražského mužského zboru: je to teleso stojace zvukovo i technicky na vynikajúcej úrovni. Tenorové sólo predniesol člen opery ND v Prahe Jiří Záhradníček. Sovietsky klavirista Rudolf Kerer hral sólový part Čajkovského 1. koncertu b mol, op. 23. Pri všetkej vyspelosti technickej, Kerer sledoval v prvom rade tvorivé zmocnenie sa hudobného prúdu, ktorý budoval veľkoryso a presvedčivo. Jeho poňatie sa pridrižovalo ruskej tradícii, ktorá do popredia stavia črty monumentality, dramatismu, sytý pľozvučnosti a spevnosti. Dirigent Melles preukázal tak pri Čajkovskom ako pri Brahmsovi temperament so sklonom k dramatickej hutnosti až rohustnosti. Obľubuje príkre kontrasty, podčiarkuje pregnantnosť rytmických úsekov a výrazným dôrazom na rytmický priebeh skladby. Výdatne mu to pomohlo vo finále Čajkovského koncertu, ktorého tempo nasadil Kerer oproti konvencii oveľa rýchlejšie.

V. ČIZÍK

Vo viedenskej Štátnej opere uviedli Čajkovského operu EUGEN ONEGIN. Kritika chválí najmä výkon Petra Mevena v úlohe Gremina.

IGOR OISTRACH prijal tohto roku prvýkrát funkciu člena poroty Medzinárodnej husľovej súťaže Carla Flescha.

V ján. t. r. sa uskutoční sociologické sympóziu m

Dňa 28. januára 1949 na podnet UNESCO založili predstavitelia štyroch medzinárodných hudobných organizácií a ďalšie osobnosti hudobného sveta MEDZINÁRODNÚ HUĎOBNÚ RADU (UNESCO). Dvadsať piate výročie existencie MHR pripomenula si aj Bratislava Týždňom Medzinárodnej hudobnej rady, ktorého usporiadateľmi boli Národná komisia pre UNESCO, Slovenská filharmónia a opera Slovenského národného divadla. V rámci tohto podujatia, ktoré sa uskutočnilo v dňoch 21.—27. januára t. r. predstavili sa v koncertnej sieni SF i pred hľadiskom opery SND mladí interpreti, ktorých medzinárodné výberové komisie ocenili ako najlepších účastníkov 1. a 2. Medzinárodnej tribúny mladých interpretov, odzneli diela niektorých skladateľov, ocenených na Medzinárodných tribúnach skladateľov (UNESCO). O podujatí budeme bližšie informovať v budúcich číslach HŽ.

Nový pokus o Rose Mary

Raz za rok v decembri spevohra DJGT v Banskej Bystrici uvádza aj operetu. Tentoraz ňou bola Erimlova svetoznáma Rose Mary v pohostinskej réžii zasl. um. Rudolfa Lampu z Brna. Hostujúci režisér sa o svojich umeleckých zámeroch rozhovoril v premiérovom bulletinu, a tak sme sa dozvedeli, že „chcel upustiť od bežných operetných banalití“, a šlo mu „predovšetkým o to, aby sa na scéne objavili postavy zo života s ostro kreslenými charakterovými črtami“. Nemenej dôležitý bol okrem toho aj Lampov úmysel, aby „pohľad na Indiánov nebol priveľmi americký“.

Teda vonkoncom zámyery, ktorých presvedčivá realizácia by bola vyčarila z tejto ešte stále príťažlivej operety zdravé a pútavé javiskové dielo, ktorého životné oprávnenie by neprimerilo len z autorových obľúbených „ľúbých“ melódií. Lenže cesta od úmyslov po ich uskutočnenie je zložitá a nie vždy schodná. Nebola ľahká ani pre režiséra Lampu, ktorý bol napokon bol spokojný s dosiahnutým výsledkom, alebo sa vzdal a svoje umelecké nároky a plány prispôbil reálnym možnostiam súboru.

Inscenácii, od ktorej sme čakali pevnejšie obrisy, tvar, exaktniejšiu charakterizáciu postáv, lepšie herecké výkony — slovom energickejší prejav režisérskej osobnosti, chýba totiž práve to, čo mal režisér v proklamovanom úmysle. Žiaľ, skutočnosť, že sa to v najväčšej miere týka práve páru Hawley — Wanda (Kubiček — Trégerová), na dramatickom pozadí ktorého sa odvíja osud lásky hlavnej dvojice Rose Mary a Jima spôsobuje, že sa strácajú kontúry príbehu, atmosféra, uvoľňuje sa motívická väzba, logika.

Herecky nenaplnenému a režijné nezvládnutému priestoru tak zákonite zažne dominovať Herman a jeho predstaviteľ Š. Babjak to aj využíva s dravou podnikavosťou estrádného jokulátora. Rozbijajú sa vzťahy postáv, aj to málo z atmosféry, čo vďaka hudbe a speváckym výkonom Vašicovej (Rose Mary) a Kociána (Jim) horko-ťažko vybudovali...

Skoda, že tentoraz ani choreografia E. Bernatika neprispela k vyššej úrovni premiéry. Balet pôsobil pošmúrne, chýbala mu iskra nových nápadov a tance (okrem Trégerovej) vyvolávali dojem ustátnych, neradostných povinných cvikov, pričom najkrikľavejšia bola bezradnosť „pantomimickej“ scény vo Wandinej chýži. V nečakannej miere sklamala dokonca aj kostýmová výtvarníčka J. Kováčová ako hosť z Bratislavy, a ani výtvarník P. Herchl sa nevyznačil ničím novým.

Jednako prvé dejstvo inscenácie prezrádza ovidiálne možnosti, ktoré režisér, alebo súbor nevyužil. A to možno len ľutovať.

Gizela Mačugová

OPRAVA: V č. 1 HŽ sa nedopatrením uvádza ako sólistka koncertu SF (10. a 11. januára t. r.) E. Baricová. Interpretkou Suchobiovho cyklu Nox et solitudo bola VIKTÓRIA STRACENSKÁ.

Záhrebe. Má to byť najväčšie tohtoročné stretnutie so hudobných sociológov.

Tohtoročné Viedenské hudobné slávnosti sú v znamení Brucknerovho jubilea. Viac koncertov sa vracia k jeho tvorbe. Pozoruhodné je i zastúpenie sovietskych koncertných umelcov, ktorí prevzali party na viacerých koncertoch. Záver slávností bude patriť Berlínskym filharmonikom s Herbertom von Karajanom.

[Dokončenie z 3. str.]

a úprav, ktoré spočívajú v tom, aby táto činnosť mala pri vývoze charakter kultúrno-politickej a umeleckej reprezentácie a pri dovoze bola v súlade s umeleckými a kultúrno-politickými kritériami stykov ČSSR so zahraničím.

Týmto rozhodnutím ministra kultúry SSR získalo aj slovenské interpretačné umenie nové možnosti samostatného rozvoja výmeny umeleckých hodnôt s inými krajinami so zreteľom na špecifické potreby rozvoja slovenskej kultúry.

Po pravde treba však uviesť, že v čase vydania oprávnenia o zahraničných kultúrnych stykoch nebol Slovkoncert na túto činnosť ani kadrove ani materiálne dostatočne pripravený.

V rokoch 1970-71 prejavujú sa aj v Slovkoncerte v tomto smere výrazné, pozitívne zmeny:

- zahraničné oddelenie sa začína dopĺňovať cieľavedome a plánovite podľa zásad o kadrovej a personálnej práci;
- upevňujú a rozširujú sa bratské internacionálne vzťahy s agentúrami socialistických štátov, predovšetkým s Goskoncertom, ZSSR;
- robí sa premyslená selekcia zahraničných partnerov v nesocialistických štátoch (za pomoci MZV);
- zastavuje sa živelnosť vo vývoze;
- import sa prísne determinuje zahranično-politickými záujmami a požiadavkami kultúrnej politiky v súlade so záujmami vrcholných kultúrno-politických inštitúcií SSR.

Konsolidačné úsilie v roku 1971 sa umocňuje vydaním nového štátu Slov-

koncertu, ktorý vydáva minister kultúry SSR k 1. 1. 1971 a podľa ktorého sa zahraničné oddelenie konštituuje ako zahraničný úsek s presne určenými právami a povinnosťami, na čele s námestníkom riaditeľa.

Účinkovanie slovenských umelcov v zahraničí sa podstatne zvýšilo a v protokoloch so socialistickými agentúrami dostali sme možnosť uplatňovať zásadu reciprocit aj voči takej obrovskej krajine ako je Sovietsky zväz s jeho veľkým potenciálom umelcov, ale aj s jeho veľkými importnými možnosťami.

Do priamej súvislosti s rozvojom samostatnej zahraničnej agentúrnej činnosti Slovkoncertu je treba dať i nevyvalý rozmach koncertného života na území celej SSR s možnosťou usporadúvať akcie medzinárodného dosahu, ktorých vyvrcholením sú každoročné hudobné festivaly — Bratislavské hudobné slávnosti a Bratislavská lýra. Vďaka zahraničnej agentúrnej činnosti Slovkoncertu sa podarilo práve v posledných rokoch povzniesť kultúrno-politickú úroveň týchto festivalov na taký stupeň, že boli pozitívne hodnotené i na pôde ÚV KSS a MsV KSS v Bratislave.

V posledných dvoch rokoch realizuje Slovkoncert i veľké akcie, vyplývajúce zo štátnych kultúrnych dohôd, či už ide o vývoz slovenských umeleckých telies alebo dovoz súborov zo zahraničia. Tak za toto obdobie zabezpečil so zahraničnými partnermi výjazd slovenských telies — Slovenskej filharmónie, SEUK-u Poddubianskeho ukrajinského ľudového súboru, Lúcnice a iných, prijal a umiest-

nil na Slovensku veľké telesá zo ZSSR, z Chile, z NDR, z Kuby a z iných krajín.

NAJBLIŽŠIE PERSPEKTÍVY

V oblasti koncertnej to bude predovšetkým uplatňovanie zásady sprostredkovať čo najširšiemu okruhu pracujúcich a mládeže hodnotné a zrozumiteľné hudobné diela minulosti i súčasnosti, a to so zreteľom na dôležité výročia a aktuálne udalosti, ktoré vtláčajú pečať tej-ktorej sezóny. Aj rok 1974 prináša rad takýchto určujúcich momentov: o. i. oslavy 30. výročia SNP, Rok českej hudby, príprava výchovných koncertov aj pre učňovskú mládež, atď.

V oblasti zábavno-umeleckej činnosti pripravujeme vytvorenie programov novej umeleckej koncepcie, programov s väčším priestorom pre angažované hovorené slovo, navyše doplnanými o zahraničných sólistov.

V zahranično-obchodnej činnosti bude Slovkoncert

- zabezpečovať kultúrne styky so zahraničím v oblasti hudobnej a divadelnej najmä so socialistickými krajinami,
- výraznejšie usilovať o rozvoj stykov s rozvojovými krajinami,
- v styku s kapitalistickými krajinami vysielat najmä umelcov a súbory kvalitatívne vysokej úrovne s cieľom uplatňovať najmä socialistické umenie a prenikať najmä do oblastí, kde sú styky ešte menej vybudované a kde máme i dobré vzťahy.

V oblasti dovozu prijímať najmä vysokokvalitné a progresívne umenie.

Dôležitým medzníkom pre koordináciu a kooperáciu stykov so socialistickými agentúrami ako i relatívnym prispôbením podmienok a zásad tejto spolupráce i vo vzťahu k stykom socialistických agentúr s nesocialistickými krajinami, najmä rozvojovými, bude konferencia riaditeľov umeleckých agentúr socialistických krajín v máji 1974 vo Varšave.

Pritom treba konštatovať, že i plán stykov Slovkoncertu so zahraničím na rok 1974 predpokladá doteraz najväčší počet akcií vo vývoze i v dovoze — vývoz napr. predpokladá celkovo 455 akcií pri vyslaní vyše 5000 osôb. Sú to — ako vidno i z tohto náčrtu — úlohy nemalé a bude treba vynaložiť mnoho úsilia, aby sa mohli zodpovedne splniť.

...

Uplýnulo teda pätnásť rokov náročnej a zložitej práce umeleckej agentúry, ktorá prechádzala aj časťami kádrovými, štruktúrnymi i obsahovými zmenami. Dnes, keď túto prácu hodnotíme, sme si vedomí nielen jej pozitívnych úspechov, ale i nedostatkov a chýb. To všetko sa však tam, kde sa čosi rodí, tvorí a pretvára, môže prejavíť. Veď i agentúrna činnosť, ktorá tkvie najmä v práci s umelcami a mnohými partnermi doma i v zahraničí, má charakter živého organizmu, plného pulzujúceho života. A kde je neustály život a práca — je po pri nedostatkoch aj konkrétny pozitívny výsledok.

MILOŠ BORSKÝ s kolektívom

Z galérie opery SND

S náhodským rodákom a absolventom dirigovania bratislavského konzervatória (u prof. Kornela Schimpla) stretávame sa pomaly už štvrtoročie za dirigentským pultom opery Slovenského národného divadla. Po krátkodobých korepetitorských začiatkoch ponúka talentovanému adeptovi taktovku Ladislav Holoubek vo svojom nastudovaní sú-

lovci päťdesiatych rokov dostáva viac príležitostí aj v opernom repertoári a možnosť pracovať povedľa vyzrelych osobností L. Holoubka, T. Freša a J. V. Schöffera. S režisérom Wasserbauerom vytvára svieže predstavenie Figarovej svadby, s debutujúcim Miroslavom Fischerom Verdiho Traviatu s Karlom Jernekom „nesmrteľného“ Dona Juana. V zimných mesiacoch roku 1957 (opäť s Fischerom) pripravuje jedno z najlepších nastudovaní komického žánru v histó-

riusť zjavne inklinujúci k nemeckej romantkej opere a k prekomponovaným hudobným drámam vôbec. Tieto predpoklady potvrdzuje ešte úspešnejšie nastudovanie Dalibora z jesene roku 1957, opierajúce sa o „laureátske“ vokálne výkony M. Česányiovej a dr. G. Pappa.

Hoci sa Auer v priebehu rokov podpísal pod rad nastudovaní talianskeho repertoáru (z nich si zasluhujú pozornosť predovšetkým Rossiniho Barbier zo Sevilly 1960 a Verdiho Macbeth 1968), pod titulom G. F. Händla (Xerxes), J. Haydna (Svet na Mesiaci), N. Rímskeho-Korsakova (Sadko), J. Offenbacha (Hoffmannove rozprávky), B. Smetanu (Predná nevesta), P. I. Čajkovského (Eugen Onegin z uplynulej sezóny) — predsa na palete jeho umeleckých úspechov svietia najvýraznejšie nastudovania tých diel, s ktorými ho viaže najplnšie muzikantské stotožnenie — Beethovenov Fidelio (1960), Weberov Čarostrelec (1963), Gluckova Ifigénia v Aulide (1970). Významný je aj dirigentov podiel na úspešnom prijatí československej premiéry Andrašovanej komickéj opery Figliar Gelo a československej premiéry Dessauovho Odsúdenia Lukulla — i na adekvátnom umeleckom výsledku inscenácií diel slovenských, Čikkerovho Jura Jánošíka (1961) a Suchoného Svätopluka (1970).

Auer rád spolupracuje s mladými opernými spevákmi, nejednému pomohol „preraziť“ medzi sólistickú špičku. Tento vzťah úzko súvisí s Auerovou dlhoročnou činnosťou v opernom štúdiu VŠMU i s jeho nadšeným, mladistvým citením, ktoré ho neopustilo ani v zrelom umeleckom veku. Profil Gerharda Auera d. j. činnosť skladateľská, verejná, žiaľ, doposiaľ veľmi neznáma.

JAROSLAV BLAHO

RUDOLF MACUDZINSKI

II.

Zo spomienok

Cosima Lisztová-Wagnerová a syn Richarda Wagnera — Siegfried Wagner. Snímka: archív autora

TRI GENERÁCIE WAGNEROVCOV

Richard Wagner sa v auguste 1876 dožil dlho vybojovanej realizácie svojho umeleckého sna: uvedenia tetralógie Prsteň Nibelungov — vo vlastnom, špeciálne pre jeho diela vybudovanom divadle. Od tých čias sa datujú už cez temer sto rokov pravidelné festivaly Wagnerových opier v meste Bayreuth, ktoré bavorský kráľ Ludovít II. volil pre tento vznešený účel. Názov tohto mesta sa ešte stále pletie (aj v kruhoch priemernej inteligencie) s libanonským hlavným mestom Beirut. Bayreuth je zložené slovo: koncovka „reuth“ znamená v starej nemčine toľko ako „rodung“, teda miesto, kde sa vykácil les, a táto koncovka sa nachádza v desiatkach iných miest a obcí blízkeho okolia. Prvá časť slova „Bayr...“ je obvyklá skratka pre všetko bavorské. Bayreuth leží na severovýchodnom cípe bývalého bavorského kráľovstva, v blízkosti nášho mesta Chebu pri ceste do NSR. Dost ďaleko od nového divadla, na opačnom konci mesta dal mecenáš Ludovít II. Wagnerovej rodine postaviť reprezentatívnu vilu, ktorú si majster pokrstil na meno „Wahnfried“. Svojím typickým spôsobom úvodnej konzonantnej zhody slov („Stabreim“) básnil pre svoj dom tento začiatok veršu: Dort, wo mein Wahnfried fand... teda tam, kde jeho blíženie našlo mier...

BAYREUTHER BÜHNENFESTSPIELHAUS,

ako sa divadlo oficiálne nazvalo, bolo v nepravidelných intervaloch dejiskom vzorových predstavení Wagnerových opier so sólistickým obsadením medzinárodnej elity svetových hlasov, s dirigentmi špičkových mien a orchestrom zostaveným z koncertných majstrov a prvých hráčov veľkých operných divadiel. Preto dodnes bývajú festivaly v čase normálnych prázdnin cez dva letné mesiace, z ktorých jeden celý sa venuje skúškam so vzájomne neznámym obrovským ensemblom sólistov, spevákoch či baletného zboru a orchestra...

Môj otec mal od roku 1908 v tomto slávnom telese veľmi čestné miesto, hrával pri druhom pulte primov. Ako vtedy veľmi vypelý fotoamatér, pomáhal tamojšej firme Ramme u. Ulrich, ktorá vydávala jeho snímky do celého sveta, a to nielen šikovné momentky medzi prominentnými umelcami, ale dokonca aj priame zábery z predstavení, kde mal vedľa svojho pultu na rampe orchestrísta pripojenú kameru a v danej chvíli stlačil spúšť s nastaveným objektívom na určitý úsek javiska. Napríklad generálny hudobný riaditeľ Fritz Busch v 3. dejstve Majstrov spevákov vydržal fermátu pred veľkou Walterovou áriou (kde plné javisko ľudí stojí naprosto nehybné) tak dlho, kým necvakal fotoaparát môjho otca vedľa dirigenta v orchestri (ktorý je v tomto divadle aj s dirigentom, obecnstvom úplne neviditeľný). Podobné unikátne zábery kúpili časopisy celého

sveta, veď filmové či televízne kamery ešte nejestvovali...

Do tohto ovzdušia, kde od Cosimy Wagnerovej až po posledného zboristu každý spolupracovník festivalu poznal meno môjho otca, dostal som sa v roku 1924 ako pohotový mladý klavirista po predposlednom ročníku brnianskeho konzervatória v Kurzovej triede. Všetky dvere mi boli otvorené, kdekoľvek v rozsiahlom divadle som sa mohol voľne pohybovať a sledovať každé predstavenie buď v hľadisku na protektnú vstupenku alebo za scénou i dole v krytom orchestríste, ktoré v širokých terasovitých stupňoch siaha dobrých desať metrov do hĺbky pod obrovským javiskom. Pre neobsadené dni medzi predstaveniami zostavili sme si s mladšími instrumentalistami z orchestra a vokálnymi sólistami vhodné koncertné programy pre okolité menšie mestá, kde boli koncerty bayreuthských umelcov hľadané a vítané.

V nasledujúcom lete 1925, tesne po maturite z reálneho gymnázia i konzervatória súčasne, bola pre mňa situácia v Bayreuthi ešte priaznivejšia: už aj mňa tu každý poznal a najmä Siegfried Wagner (vládca celého diania) mi bol veľmi naklonený, keďže som nastudoval a neraz interpretoval s flautistom A. Schützom z Düsseldorfu jeho najlepšíu skladbu, flautový koncert C dur. Smel som skúšať i korepetovať kdekolvek v budove Festspielhausu, ako volonteer pomáhať pri hudobnej asistencii a s klavírnym výťahom v ruke aj pri predstaveniach hore na povražišti previesť dôležité menšie funkcie a dlohy. Prístup do orchestrísta bol, samozrejme, všetkým účinkujúcim okrem členov orchestra zakázaný; no teraz už som sa nemusel tajne — ako v minulom roku — dostať celkom dole medzi Wagnerove tuby, ale mal som Siegfriedom Wagnerom vlastnoručne napísanú priepustku: „Rudolf Macudzinski darf heute 7. August im Orchester auf der Treppe sitzen. Siegfried Wagner“.

A to už čosi znamenalo, pozorovať napríklad Toscaninoho zo schodov orchestra počas celého predstavenia! Dirigoval spamäti, na pulte mával obvyklé partitúru inej opery. Pri skúškach došiel na chybičku v klarinetoch, ktorá sa v tamojších partoch tradovala od roku 1876... Do ladiarne orchestra dal vyvešiť tabuľky tohto znenia: < = pp, > = ff, a to má veľký účinok na isté zvyky hráčov v orchestri. S Toscaninim sa mi prihodila smiešna maličkosť: poznal som dobre jeho dlhú, nízku limuzínu Lancia a keď raz tento voz stál pred obchodom s hudobníkmi, vedel som, že majster o chvíľu nastúpi. Prichystal som si kameru a čakal, až slávny dirigent ako na zavolanie pred mojim objektívom s milým úsmevom nastúpi do auta. Vydarená snímka po vyvolaní vyzerala takto: časové fontány blízkeho zámku „Eremitage“ mali dole dve kolesá Toscaninoho auta...

(Pokračovanie v bud. čísle.)

Snímka: M. Robinsonová

Gerhard AUER

časnej bulharskej opery Momčil od Ľubomíra Pipkova. Prichádza k tomu na sklonku roku 1950 — a ešte v tej istej sezóne podpisuje sa Gerhard Auer pod prvé samostatné nastudovanie. Je ním Prokofievov celovečerný balet Popoluška. V prvých sezónach Auerovho pôsobenia v SND je ťažisko jeho umeleckej práce práve v baletе. Nastudováva rad titulov, medzi nimi Asafievovu Bachčisarajskú fontánu, Čajkovského Labutie jazero a Luskáčika, Gličarov Červený mak. V po-

rii posledných dvadsiatich sezón — Auberovho Fra Diavola. O pár mesiacov neskôr chytá sa veľkej príležitosti — a výsledkom je pozoruhodné nastudovanie Wagnerovho Blüdzaceho Holanďana. Uplatňuje v ňom dominantné stránky svojho dirigentského rukopisu — zmysel pre veľké orchestrálne plochy, prístup, ktorému nie je vlastné drobnokresebné nuansovanie, ale veľkoryso a s temperamentným zanietením narysované široké oblúky veľkých hudobných obrazov

Spoločná súťaž čs. rozhlasu, časopisu Rozhlas a HŽ

Tri otázky pre vás

Správne odpovede na otázky prvej kvízovej relácie „Tri otázky pre vás“, ktorá sa vysielala 17. I. a 20. I. 1974:

1. Bedřich Smetana: opera Dalibor
2. Antonín Dvořák: Husitská. Predohra
3. Zdeněk Fibich: Komenský. Predohra

Mená výhercov:
Eva Palmaiová, Nálepková 15 Bratislava — získava vecnú prémiiu časopisu Rozhlas v hodnote 100 korún. Jozef Lukár, ul. Rovná, Poprad; Milada Šindlerová, Topolany 10, Olomouc; Otília Veselá, Lesná 2/8, Nitra a Lenka Kováčiková, Pod Hradovou 39, Košice — dostávajú gramofónové platne. Všetci piati výhercovia dostanú polročné predplatné časopisu Hudobný život. V rozhlasovom vysielaní im bude venovaný koncert na želanie výhercov.

Otázky vysielané: 31. I. a 3. II. 1974
Spoločnou ideou tém druhého hu-

dobného kvízu je „hudba protestu a vzdoru“. Ide o diela s pokrokovými tradíciami a revolučným nábojom.

1. Ako sa volá predohra Ludwiga van Beethovena, ktorú skladateľ napísal k dnes už zabudnutej trüchlohre svojho priateľa Collina a označil ju opusovým číslom 62? Beethoven v tomto diele charakterizuje odvážneho, sebavedomého hrdinu, ktorý nakoniec padne, lebo opustil svoje pôvodné ideály.
2. Český skladateľ Bohuslav Martinů vytvoril v rokoch okupácie pozoruhodné symfonické dielo „Pamätník Lidiciam“. Vašou úlohou je napísať presný dátum, kedy sa lidická tragédia odohrala.
3. Napíšte názov symfonického diela Dmitrija Šostakoviča, ktoré vzniklo počas fašistickej blokady v meste, ktoré je nositeľom veľkého významenia „Mesto — hrdina“. Skladateľ venoval dielo pamiatke obetí a oslave hrdinských činov obyvateľov tohto mesta.

Odpovede na otázky pošlite najneskôr do 8. februára 1974 (platí dátum poštovej pečiatky) na adresu: ČS ROZHLAS, ZOCHOVA 3, 897 11 BRATISLAVA, REDAKCIA SYMFONICKEJ, KOMORNEJ A OPERNEJ HUDBY. „TRI OTÁZKY PRE VÁS“.

Nezabudnite pripísať názov svojej obľúbenej skladby a nalepiť kupón, ktorý nájdete v časopise Hudobný život.

Hudobný život
Kupón 2

HUDOBŇÝ ŽIVOT — dvojtyždenník. Vydáva Slovkoncert vo Vydavateľstve Obzor, n. p., ul. Čs. armády 29/a, 893 36 Bratislava. Vedúci redaktor: dr. Zdenko Nováček, CSc. Redakčná rada: Pavol Bagin, Ľubomír Čížek, prom. hist., Alojz Lukár, Miloš Jurkovič, Mária Kišiová-Hubová, Zdenko Mikula, dr. Michal Palovčík, Ján Schultz, Jozef Sixta, Bohumil Trnečka. Adresa redakcie: Volgogradská 8, 893 36 Bratislava, telefón 592 37. Administrácia: Vydavateľstvo Obzor, n. p., ul. Čs. armády 29/a, 893 36 Bratislava. Inzerčné oddelenie: Gorkého 17, 893 36 Bratislava. Tlačia Nitrianske tlačiarne, n. p., Nitra, Rozširuje PNS. Objednávky predplatiteľov prijíma PNS — Ústredná expedícia tlače, administrácia odbornej tlače, Gottwaldovo námestie 48/IV 805 10 Bratislava. Objednávky odberateľov v zahraničí prijíma SLOVART, úč. spol., Leningradská ul. č. 11/I, 896 26 Bratislava. Cena jedného výtlačku 2,— Kčs. Neobjednané rukopisy sa nevracajú. Indexné číslo: 45454

Registračné číslo: SÚTI 6/10